

Seeking Safety addendum voor mensen met zwakbegaafdheid of een lichte verstandelijke beperking

Neomi van Duijvenbode, Jeanette Klein Snakenborg, Hein de Haan, Elske Roeleveld, Morwenna Nieuwold, Joanneke van der Nagel

Achtergrond

- Trauma en verslaving komen regelmatig samen voor, ook bij mensen met zwakbegaafdheid of een lichte verstandelijke beperking (LVB, IQ 50 – 85, [1])
- Een geïntegreerde behandeling waarbij beide stoornissen tegelijkertijd worden behandeld, is noodzakelijk [2]
- Seeking Safety is een integrale behandeling [3, 4]; maar uit praktijkervaringen bleek het onvoldoende aan te sluiten bij patiënten met een LVB
- Met behulp van een subsidie vanuit KFZ konden Tactus Verslavingszorg, Trajectum en Pluryn, in samenwerking met Lisa Najavits (intellectueel eigenaar van Seeking Safety), Seeking Safety aanpassen aan mensen met een LVB [5]

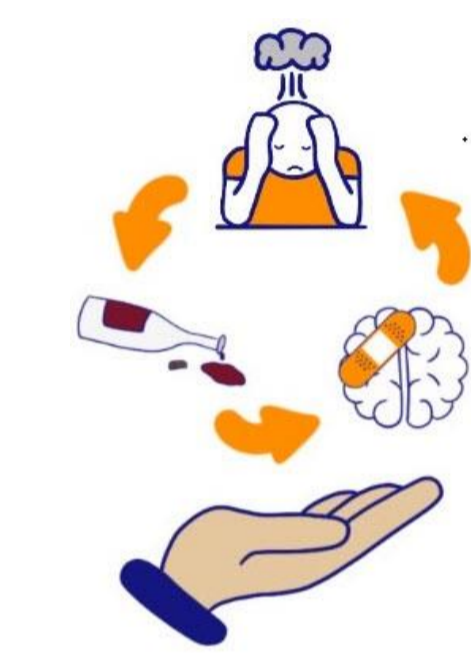

Seeking Safety

- Een geprotocolleerde cognitief gedragstherapeutische behandeling waarbij de thema's trauma, veiligheid en verslaving in elke bijeenkomst terugkomen
- Belangrijkste uitgangspunten zijn het verwerven van veiligheid en het ontwikkelen van nieuwe doelen en verwachtingen in het leven
- Door veilige keuzes te maken, werken patiënten aan hun herstel

Het LVB addendum

- Het addendum bestaat uit 12 behandelonderwerpen, die in expert meetings relevant en passend voor de doelgroep zijn bevonden
- Er zijn aanpassingen gedaan op het gebied van informatiedichtheid, taalgebruik, visuele ondersteuning en het gebruik van non-verbale, actieve werkvormen
- De werkwijze is onveranderd gebleven
- Het addendum kan flexibel toegepast worden, op zo'n manier die passend is bij de doelgroep, setting en individuele kenmerken van de patiënt

Doelgroep en setting

- Adolescenten en volwassenen (leeftijd 16+) met een LVB (IQ 50 - 85) bij wie sprake is van verslavingsproblematiek en die ingrijpende of traumatische gebeurtenissen hebben meegemaakt en daar momenteel nog last van ondervinden
- Inbedding van de methodiek in de hulpverlening aan mensen met LVB, trauma en verslaving vanuit de geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg of verstandelijk gehandicaptenzorg is belangrijk

Ervaringen van patiënten en behandelaren

- Patiënten en behandelaren zijn tevreden over de inhoud en werkwijze
- Patiënten geven de methodiek gemiddeld een 8.0. Zij waarderen met name de actieve werkvormen en de accepterende, luisterende houding van behandelaren
- Behandelaren vinden de methodiek makkelijk om mee te werken en passend bij de leefwereld en het leerniveau van patiënten

Referenties

- [1] Luteijn, I., VanDerNagel, J. E. L., van Duijvenbode, N., de Haan, H. A., Poelen, E. A. P., & Didden, R. (2020). Een literatuurreview naar de behandeling van posttraumatische stressstoornis en een stoornis in middelengebruik bij cliënten met een licht verstandelijke beperking. *TAVG*, 38(4A), 215-222.
- [2] Van Duijvenbode, N., VanDerNagel, J. E. L., & Didden, R. (2020). *Praktijkboek triple problematiek: Psychische klachten, verslaving en licht verstandelijke beperking*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- [3] Najavits, L. M. (2002). *Seeking Safety, A treatment manual for PTSD and substance abuse*. New York/London: The Guilford Press.
- [4] Najavits, L. M. (2010). *Seeking safety. Handboek behandeling trauma en verslaving* (M. van der Meer-Jansma, H. de Haan, & C. de Jong, vert.). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- [5] Van Duijvenbode, N., Klein Snakenborg, J., De Haan, H., Roeleveld, E., Nieuwold, M., & Van der Nagel, J. (2021). *Seeking Safety. Addendum bij Seeking Safety voor de toepassing bij mensen met een lichte verstandelijke beperking*. Utrecht: KFZ.

Verkrijgbaarheid

Het addendum (bestaande uit een theoretische achtergrond, een trainershandleiding en een werkboek) wordt vrij verkrijgbaar op de website van het KFZ gepubliceerd.

Meer weten?

Lees ook ons artikel: Van Duijvenbode, N. & Van Hosen, S. (2020). Seeking Safety LVB: Een geïntegreerde behandeling van trauma en verslaving bij mensen met een lichte verstandelijke beperking. *Sozio*, 25(3), 12 – 14.

Contact

Voor vragen of meer informatie, neem contact op met:
Neomi van Duijvenbode, nvanduivenbode@trajectum.info
Elske Roeleveld, e.roeleveld@tactus.nl